

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 29.novembar 2016. godine
Ref.br.:RK1008/16

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI99/16

Podnosilac

MuhamedAli Ceyşülmedine

**Ocena ustavnosti rešenja Ac. br. 35/2003 Okružnog suda u Prizrenu
od 23. juna 2004. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo MuhamedAli Ceyşülmedine iz Prizrena (u daljem tekstu podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje Ac. br. 35/2003 Okružnog suda u Prizrenu od 23. juna 2004. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog rešenja kojim su navodno povređeni članovi 24. [Jednakost pred Zakonom] 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] 46. [Zaštita Imovine] i 54. [Sudska zaštita prava] i 119. [Osnovna Načela] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 29. juna 2016. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 17. jula 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija Ivan Čukalović (predsedavajući), Arta Rama-Hajrizi i Gresa Caka-Nimani.
7. Dana 22. jula 2016. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i zahtevao od njega popuni formular zahteva i precizira zahtev.
8. Dana 02. avgusta 2016. godine, Sud je obavestio Osnovni sud u Prizrenu o registraciji zahteva. Istovremeno, Sud je zahtevao od Osnovnog suda u Prizrenu da obavesti Sud u kojoj fazi se nalaze postupci po ovom predmetu.
9. Dana 04. avgusta 2016. godine, podnosilac zahteva je dostavio popunjen formular zahteva Sudu.
10. Dana 11. avgusta 2016. godine, Osnovni sud u Prizrenu je (dopis Ndr. br. 364/04) obavestio Sud da su postupci u toku i da je sledeća rasprava zakazana za 23. septembar 2016. godine, u 13:30 časova.
11. Dana 17. oktobra 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled opštih činjenica

12. Dana 7. aprila 1949. godine, Izvršni organ Narodnog odbora grada Prizrena je (rešenje br. 6867) naložio rušenje zgrade u ukupnoj površini od 67 m² u

vlasništvu Qazima Hoxhe (oca podnosioca zahteva) zato što je zgrada “dotrajala i sklona padu”.

13. Naslednici Qazima Hoxhe su vodili postupke pred sudovima Savezne Federativne Republike Jugoslavije, ali su postupci uvek vraćani prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.
14. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva i ostali naslednici Qazima Hoxhe su tražili od Opštinskog suda u Prizrenu “*da sud donese rešenje kojim će se bivšim vlasnicima isplatiti naknada za eksproprijisanu nepokretnost u gotovini i to u iznosu koji bude odredio sud angažovanjem nadležnog veštaka*”.
15. Dana 11. juna 2002. godine, Opštinski sud je (rešenjem Ndr. br. 6/98) odredio “*naknadu za eksproprijisanu nepokretnost [...] u ukupnom iznosu od 469.000 (četrstošezdesetdevethiljada) evra*” i obavezao “*korisnika eksproprijacije opštinu Prizren da bivšem vlasniku Qazimu Hoxhi, [...] odnosno njegovim zakonskim naslednicima [...] isplati naknadu za eksproprijisanu nepokretnost*” u navedenom iznosu.
16. Opštinski javni pravobranilac je izjavio žalbu zbog bitnih povreda odredbi parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene zakona.
17. Dana 23. juna 2004. godine, Okružni sud u Prizrenu je (rešenje Ac.br. 35/2003) usvojio kao osnovanu “*žalbu opštinskog javnog pravobranioca, ukinuo odluku Opštinskog suda i vratio slučaj na ponovno odlučivanje*”.
18. Dana 19. novembra 2004. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu Kosova protiv rešenja Okružnog suda.
19. Pored toga, podnosilac zahteva je poslao veći broj dopisa, molbi i zahteva raznim institucijama i to: Evropskom sudu za ljudska prava, Evropskom parlamentu i Misiji EULEX na Kosovu.
20. Dana 3. aprila 2015. godine, Misija EULEX na Kosovu je odgovorila na tri dopisa podnosioca zahteva, obaveštavajući da EULEX “*nema mandat da preuzima građanske predmete*”.

Navodi podnosioca

21. Podnosilac zahteva tvrdi da: “*Svugde kod javnih organa u Kosovu (...) ima zloupotreba službenog položaja, čak i kod tužilaštva*”.
22. Dalje, podnosilac zahteva ne obrazlaže kako je došlo do povrede pojedinih članova Ustava. On samo navodi sledeće:

*“Nema jednakost pred zakonom u Kosovu.
Nema pravo na pravično i nepristrasno suđenje u Kosovu (u praksi).
Zakon je više mrtvo slovo na papiru u odnosu u praksi.*”

*Nema zaštite imovine kod mog slučaja. Vidi član 46 Ustava R. Kosova.
Nema sudske zaštite prava kod mog slučaja. vidi član 54 Ustava R. Kosova.
Po članu 119 Ustava Kosova treba da ima obezbeđivanje javne i privatne imovine. Kad sam ja u pitanju, nema obezbeđivanje privatne imovine.“*

23. Podnosilac zahteva predlaže Sudu da:

“... prihvati presudu prvostepenog suda u Prizrenu Ndr. nr. 6/98 od dana 11.06.2002 sa zateznom kamatom od dana dobijanja presude, a tuženik je dužan da plati naknadu za ekspropisane poslovne prostorije i da se poništi nepravilno rešenje tadašnjeg drugostepenog suda, jer se bazira na ranije poništena rešenja..”

Prihvatljivost zahteva

24. Sud ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, utvrđene Ustavom, dalje propisane Zakonom i predviđene Poslovníkom.

25. U tom smislu, Sud se poziva na član 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuje:

1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.

26. Sud se, takođe, poziva i na stav 2, člana 47. [Individualni zahtevi] Zakona, koji propisuje da:

Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon sto su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.

27. Štaviše, Sud uzima u obzir pravilo 36 (1) b) Poslovníka, koje predviđa da:

Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke.

28. U tom smislu, Sud podseća da je 11. avgusta 2016. godine, Osnovni sud u Prizrenu obavestio da su postupci u toku i da je ročište zakazano za 23. septembar 2016. godine, u 13:30 časova. Dakle, nisu iscrpljena raspoloživa pravna sredstva.

29. Sud naglašava da pravilo o iscrpljenju pravnih sredstava iz člana 113.7 Ustava, člana 47. Zakona i pravila 36 (1) b) Poslovníka obavezuje da oni pojedinci koji žele da svoj predmet prestave pred Sudom moraju prvo da iskoriste sva pravna sredstva propisana zakonom.

30. Redovnim sudovima se mora dati mogućnost da isprave svoje eventualne greške kroz redovan sudski postupak, pre nego što predmet dođe pred Sud. Ovo pravilo se temelji na pretpostavci koja je izražena u članu 32. Ustava i članu 13. EKLJP da u domaćem zakonodavstvu postoje pravna sredstva pred redovnim sudovima koja su na raspolaganju i koja su delotvorna u odnosu na navodnu grešku, bez obzira na to jesu li odredbe EKLJP preuzete u nacionalno pravo ili nisu (vidi, *inter alia* *Aksoy v. Turske* paragraf 51 presudu ESLJP od 18. decembra 1996. godine).
31. Načelo je da mehanizam zaštite uspostavljen ustavnim sudstvom bude supsidijaran u odnosu na redovni sistem sudstva kojima se štite ljudska prava (vidi, *inter alia*, *Handyside protiv Velike Britanije* paragraf 48 presude ESLJP od 7. decembra 1976. godine).
32. Na osnovu člana 113.7 Ustava, podnosilac zahteva bi trebao da ima redovni put do pravnih sredstava koja su dostupna i dovoljna da osiguraju mogućnost da se isprave navodne povrede. Postojanje pravnih sredstava u pitanju mora biti dovoljno sigurno ne samo u teoriji, nego i u praksi, a ako to nije tako, tada će tim pravnim sredstvima nedostajati potrebna dostupnost i delotvornost (vidi, *inter alia*: *Vernillo protiv Francuske* paragraf 27 presuda ESLJP od 20. februara 1991. godine, i *Dalia protiv Francuske*, paragraf 38 presuda ESLJP od 19. februara 1998. godine).
33. Na Sudu je da ispita da li su pravna sredstva bila iscrpljena, delotvorna, na raspolaganju u teoriji i praksi u relevantno vreme, tj. da je pravno sredstvo bilo dostupno da je moglo ispraviti povrede u odnosu na prigovore podnosioca zahteva i da je to pravno sredstvo omogućavalo razumne izgleda za uspeh (vidi, *inter alia*: *Civet protiv Francuske* paragrafe 42-44 presude ESLJP od 28. septembra 1999. godine).
34. Sud primećuje da je osporavanim rešenjem je predmet vraćen Opštinskom sudu u Prizrenu na ponovno odlučivanje, gde je još uvek u toku.
35. Pored toga, prema informacijama podnosioca zahteva dana 19. novembra 2004. godine, on je izjavio zahtev za reviziju Vrhovnom sudu Kosova protiv rešenja Okružnog suda.
36. Sud primećuje da postupci pred redovnim sudovima nisu okončani, pa je samim tim zahtev preuranjen.
37. U ovom slučaju, Sud ponavlja da su redovni sudovi nezavisni u vršenju svoje sudske vlasti i njihova ustavna obaveza je da tumače faktička i pitanja zakona, koja su relevantna za slučajeve pokrenute pred njima.
38. Obrazloženje za pravilo da se postupci pred redovnim sudovima najpre moraju okončati kako bi se redovnim sudovima dala mogućnost da isprave navodnu povredu Ustava. Pravilo se zasniva na pretpostavci da pravni poredak Kosova obezbeđuje delotvorna pravna sredstva protiv povreda ustavnih prava (vidi: rešenje o neprihvatljivosti, *AAB-RIINVEST Univerzitet D.O.O., Priština protiv Vlade Republike Kosovo*, KI41/09, od 21. januara 2010. godine, i vidi: *mutatis*

mutandis, ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25803/94, rešenje od 28. jula 1999. godine).

39. Zbog svega navedenog, Sud se neće upuštati u razmatranje ostalih navodnih povreda Ustava na koje se podnosilac poziva, jer nije ispunio uslove prihvatljivosti utvrđene Ustavom, dalje propisane u Zakonu i predviđene u Poslovniku.
40. Stoga, Sud konstatuje da su postupci pred redovnim sudovima još uvek u toku, pa je samim tim zahtev podnosioca neprihvatljiv, u skladu sa članom 113.7. Ustava, članom 47.2. Zakona i pravilom 36 (1) b) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7. Ustava, članom 47.2. Zakona i pravilima 36 (1) b) i 56 Poslovnika, na sednici održanoj 17. oktobra 2016. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Almiro Rodrigues

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi